

CHECKLIST

Wat controleer je het best vóór je een binnenmuur bepleistert?

Wat controleer je het best vóór je een binnenmuur bepleistert?

Vóór de schilderwerken van start gaan, zal je klant of de architect jouw werk als stukadoor nauwkeurig **beoordelen**. Omdat de kwaliteit van je pleisterwerk onder meer afhangt van de **kwaliteit van de ondergrond**, is het absoluut aangewezen om zelf een aantal **controles** uit te voeren voor je aan de slag gaat.

Deze **checklist** vormt daarbij een handige leidraad. Zo zie je niets over het hoofd en kun je de kwaliteit van je werk garanderen.

De checklist bestaat uit **vier delen**:

1. Check van de geometrie van de ondergrond
2. De besprenkelingsproef
3. Check van de voorbereidende werken
4. Check van de aansluitingsdetails

Inhoud

1. Check van de geometrie van de ondergrond	1
2. De besprenkelingsproef	5
3. Check van de voorbereidende werken	7
4. Check van de aansluitingsdetails	11

DEEL 1

Check van de geometrie van de ondergrond

DEEL 1:

Check van de geometrie van de ondergrond

Bij het controleren van de geometrische eigenschappen van de ondergrond zijn er twee tolerantieklassen mogelijk: normaal (de standaardklasse) of speciaal.

Normaal geldt voor een gladgemaakte bepleistering met maximaal vier onregelmatigheden per 4 m² en twee golvingen per lengte van 2 m.

Speciaal geldt voor een gladgemaakte bepleistering met maximaal twee onregelmatigheden per 4 m² en twee golvingen per lengte van 2 m.

Als de ontwerper in het lastenboek geen tolerantieklasse vermeldt of als de opdrachtgever geen specifieke tolerantieklasse vraagt, dan geldt de **normale klasse**.

Wordt de bepleistering betegeld, dan moet je weten wat de **gewenste klasse** van de te betegelen bepleistering is (S1.1 of S1.2, zie Tabel 11 uit [Technische Voorlichting 227](#)). In deze checklist gaan we niet verder in op bepleisteringen die betegeld worden.

Afhankelijk van de tolerantieklasse (normaal of speciaal) gelden er bij ondergronden soms andere toelaatbare geometrische afwijkingen. De tabel op de volgende pagina geeft je een volledig overzicht. Bovendien kunnen klanten ze niet betwisten. Let wel: deze toleranties gelden niet voor dun pleisterwerk van ongeveer 3 mm, dat altijd de ondergrond volgt.

Voorwerp Maximaal toelaatbare afwijking op ...		Te respecteren afwijking op de ondergrond om de beoogde klasse van de binnenbepleistering te bereiken			Binnenbepleistering (¹)	
		Metselwerk (²)	Beton constructie (³)	Skelet + te bepleisteren panelen (⁴)	Geometrische tolerantieklassen	Maximale afwijking
Globale vlakheid onder de lat van 2 m		± 8 mm (⁵)	± 8 mm	± 5 mm	normaal	± 5 mm
		± 5 mm			speciaal	± 3 mm
Lokale vlakheid onder de lat van 0,2 m (⁶)		± 5 mm	± 5 mm	± 3 mm	normaal	± 2 mm
		± 2 mm			speciaal	± 1,5 mm
Loodrechte stand (verticaliteit)	over een hoogte 'h'	± 1/8 ³√(h) [cm]	± 5/4 ³√(h/10) [mm]	-	normaal	± 1/8 ³√(h) [cm]
					speciaal	± 1/12 ³√(h) [cm]
	over een verdiepingshoogte (250 cm)	± 8 mm	± 8 mm	± 5 mm	normaal	± 8 mm
					speciaal	± 5 mm
Horizontaliteit: afwijking over een afstand d tussen twee punten van een lijn (in cm)		± 1/8 ³√(d)	-	-	normaal en speciaal	± 1/8
Rechtheid van lijnen/randén (over een lengte van 2 m)		± 7 mm	± 8 mm	± 8 mm(⁷)	normaal	± 5 mm
					speciaal	± 3 mm

(1) De na te leven geometrische tolerantieklasse maakt het voorwerp uit van een overeenkomst tussen de partijen. De normale klasse is de standaardklasse.

(2) Toelaatbare afwijkingen, nog te combineren met de toleranties op de metselstenen (zie [TV 271](#)).

(3) Tolerantieklasse 2 (streng), te vermelden in het bijzondere bestek (zie ook de [TV 285](#)).

(4) Zie ook [STS 23-1](#).

(5) ± 5 mm voor wanden uit gipsblokken.

(6) ± 1 mm voor wanden uit gipsblokken en voor het pleister dat erop aangebracht is.

(7) Bij gebrek aan normatieve criteria, is het aan te raden om de toegelaten afwijking voor betonconstructies te hanteren.

Meer weten over het meten van toleranties?

Bekijk deze handige info:

- [Meetinstrumenten](#)
- [Meetmethoden](#)
- [Video's: hoe meten?](#)

Geometrie binnen toleranties?

Alle nodige correcties zijn uitgevoerd?

Is de geometrie niet binnen de toleranties, dan kun je enkel de toegelaten afwijkingen van de bepleistering respecteren door correcties te doen of door extra pleister te gebruiken. Spreek daarom op voorhand met je opdrachtgever af wat er in zo'n geval gebeurt: komen er correcties of gebruik jij tegen een meerprijs extra pleister? In elk geval is het niet jouw taak als stukadoor om zelf correcties op de ondergrond uit te voeren.

DEEL 2

De besprenkelingsproef

DEEL 2:

De besprenkelingsproef

De besprenkelingsproef is een methode om de waterabsorptie van de ondergrond (in metselwerk of beton) te beoordelen. Sprenkel daarvoor op meerdere plaatsen met een borstel (of gewoon met je hand) water op de ondergrond en kijk wat er gebeurt.

Onderstaande tabel geeft aan wat je moet doen bij welk resultaat.

Besprenkelingsproef uitgevoerd?

Maatregelen genomen?

Besprenkelingsproef		Aanbevolen maatregel vóór het bepleisteren ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Typische voorbeelden
Vaststellingen	Besluit		
- de druppels worden binnen de 5 seconden geabsorbeerd - donkere verkleuring	De ondergrond is (sterk) absorberend (en mogelijk heterogeen)	Aanbrengen van een impregneermiddel	Metselwerk uit baksteen (bv. snelbouwsteen), kalkzandsteen, cellenbeton
- de druppels worden binnen de 5 à 15 seconden geabsorbeerd - donkere verkleuring	De ondergrond is matig absorberend (en mogelijk heterogeen)		Metselwerk uit baksteen (bv. snelbouwsteen)
- de druppels worden niet binnen de 15 seconden geabsorbeerd, maar parelen en lopen van het oppervlak af - weinig kleurverandering	De ondergrond is weinig of niet absorberend	Aanbrengen van een hechtprimer	Constructiebeton, heel zelden bepaalde snelbouwstenen
De druppels worden niet binnen de 4 à 5 minuten geabsorbeerd	Het vochtgehalte van de ondergrond is twijfelachtig	Het vochtgehalte van de ondergrond moet gemeten worden. Indien > 4 %massa, maatregelen nemen om de ondergrond te drogen en de besprenkelingsproef later herhalen	

(1) Tenzij anders voorgeschreven door de pleisterfabrikant (zie ook § 6.7.4.2, p. 49 van [TV 284](#)).

(2) De voorbehandeling moet uitgevoerd worden volgens de richtlijnen van de fabrikant van het voorbehandelingsproduct.

DEEL 3

Check van de voorbereidende werken

DEEL 3:

Check van de voorbereidende werken

Alle elementen die het bepleisteren kunnen hinderen zijn gedemonteerd.

Soms kunnen elementen in de ruimte de pleisterwerken hinderen. Als stukadoor is het niet jouw taak om die zelf te demonteren.

Alle wachtbuizen zijn afgestopt?

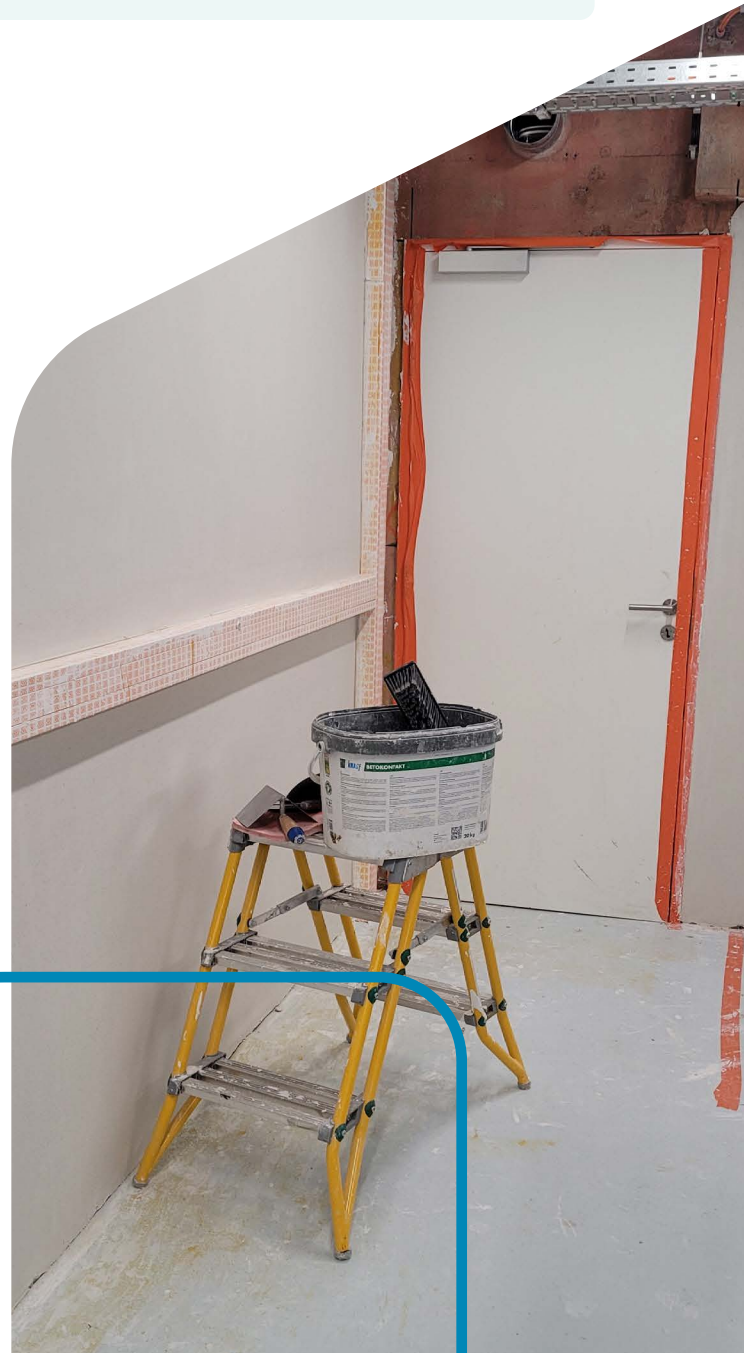
Zijn er wachtbuizen, dan moeten die afgestopt worden. Maar ook dat is geen taak voor een stukadoor.

Alle schrijnwerk is beschermd?

Als er op de werf al schrijnwerk geplaatst is, dan moet je het nodige doen om te vermijden dat dit tijdens de pleisterwerken beschadigd of vuil kan worden.

Alle ruimten zijn winddicht?

Is er nog geen schrijnwerk geplaatst, dan moeten de gevelopeningen voorlopig **afgedicht worden** zodat het pleisterwerk correct kan drogen. Deze afdichting hoort niet tot de taken van een stukadoor. Meld het dus aan je opdrachtgever als dit moet gebeuren.

Onderstaande tabel geeft aan hoe oud een wand minimaal moet zijn voor je met de pleisterwerken van start kan gaan.

Wand		Bouwvocht (1)	Kruip-gevoeligheid (1) (dragende wanden)	Krimp-gevoeligheid (1)	Minimumouderdom (2) (3) van de wand op het moment van bepleistering [maanden]
Beton		++	+++	+++	≥ 3
Metselwerk (2)	Baksteen	+	+	-	≥ 1,5
	Kalkzandsteen	+	++	++	≥ 2,5
	Beton met gewone granulaten	+	++	++	≥ 2,5
	Beton met lichte granulaten	+	+++	++	≥ 3
	Cellenbeton	+	+	++	≥ 2
	Natuursteen	+	-	-	≥ 1,5

(1) -: verwaarloosbaar / +: zwak / ++: gemiddeld / +++: hoog.

(2) Indien er zich binnen dezelfde ruimte betonnen constructies bevinden, zullen deze van invloed zijn op de termijnen, aangezien de aannemer de werken niet in verschillende fases uitvoert.

(3) De genoemde termijnen kunnen verlengd worden in geval van hoge en/of zwaar belaste gebouwen, ongunstige drogingsomstandigheden (hoge relatieve vochtigheid, lage temperatuur) of zelfs waterinfiltratie, bijvoorbeeld wanneer de ruwbouw pas laat wind- en waterdicht gemaakt werd. Ze moeten verdubbeld worden indien er een veel stijver pleister toegepast wordt (bv. zeer rijk aan cement) dan de gebruikelijke pleisters (bv. op basis van gips). De termijnen kunnen verkort worden als de wand geen dragende wand is (bv. scheidingswand) en/of als de wand niet onderhevig is aan veel bouwvocht (bv. binnenrenovatie).

De wand is oud genoeg om bepleisterd te worden?

De ondergrond is zuiver?

Controleer of de ondergrond niet vuil of vetig is.

De ondergrond vertoont geen vochtproblemen of fysische gebreken?

Controleer of de ondergrond geen vochtproblemen, scheuren, barsten of andere fysische gebreken vertoont. Merk je een probleem op? Meld dit dan aan je opdrachtgever, zodat er voor een oplossing gezorgd kan worden.

Bijkomende voorzieningen aangebracht?

Afhankelijk van de situatie moet je als stukadoor soms verschillende soorten bijkomende, te bepleisteren ondergronden aanbrengen. Denk maar aan te bepleisteren gipskartonplaten, metalen of keramische netten. Uiteraard hangt de plaatsing af van het type ondergrond van de ruwbouw.

Alle leidingen zijn correct ingewerkt?

Leidingen die door muren lopen plaats je bij voorkeur in kokers die minimaal 5 mm uitsteken ten opzichte van de toekomstige afgewerkte bepleistering. Leidingen in de ondergrond met een kleine diameter werk je vooraf in met een mortel die compatibel is met de pleister die je gebruikt.

Ondergrond voldoende vlak?

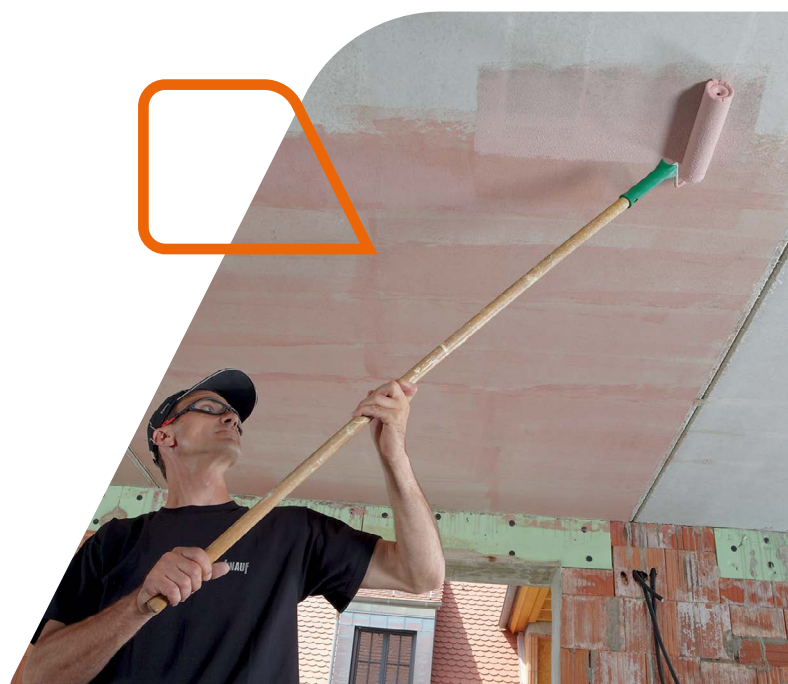
Als de ondergrond (bv. beton of metselwerk) wordt afgewerkt met een dun- of vliespleister, dan moet die vlak genoeg zijn. Het kan dan ook nodig zijn om voor de pleisterwerken eventuele holtes, groeven, gebreken of open voegen op te vullen met gepaste vulmaterialen.

Scherende of andere specifieke lichtomstandigheden gesimuleerd?

Als het vooraf geweten is dat bepaalde wanden of wanddelen met scheerlicht belicht zullen worden, dan moet je opdrachtgever dit melden en deze belichting simuleren. Zo kan jij als stukadoor daar tijdens de uitvoering rekening mee houden.

Het juiste voorbehandelingsproduct aangebracht?

Gebruik je fabriekspleisters, dan moet je op de ondergrond – afhankelijk van de eigenschappen van de ondergrond – eerst een voorbehandelingsproduct aanbrengen. Elke fabrikant voorziet hiervoor een eigen product.

DEEL 4

Check van de aansluitings- details

DEEL 4:

Check van de aansluitingsdetails

Bij het ontwerp van de aansluitingen van binnenbepleisteringen (ter hoogte van de muurvoet, aan het plafond, bij schrijnwerk ...) zijn er drie belangrijke aandachtspunten:

- scheurvorming
- vochtschermen
- de continuïteit van prestaties (volgens de voorschriften van de opdrachtgever)

Bedenk dus eerst hoe je die gaat aanpakken voordat je begint te bepleisteren. Of nog beter: baseer je op de aansluitingsdetails uit hoofdstuk 5 van [Technische voorlichting 284](#) (pdf).

Beperk je bij elk aansluitings-detail het risico op scheurvorming?

Vermijd je bij elk aansluitings-detail overbrugging van de vochtschermen?

Garandeer je bij elk aansluitings-detail de luchtdichtheid?

Garandeer je bij elk aansluitings-detail de thermische isolatie?

Garandeer je alle andere prestaties die de opdrachtgever vraagt?

Alles weten over pleisterwerken?

Download de:

- [Technische Voorlichting 284 'Binnenbepleisteringen'](#)
- [Tabel met toleranties bij binnenbepleistering](#) (pdf)

Buildwise is er voor jou

Ons doel is om aannemers en andere bouwprofessionals zoals jou te helpen en te motiveren om de technologische, economische én ecologische uitdagingen in de bouwsector aan te gaan. Dat doen we via onderzoek en kennisverspreiding, maar vooral door praktische ondersteuning.

We bieden een helpende hand bij bepaalde administratieve taken en geven tips over technische en bouwkundige vraagstukken. Zo willen wij de vragen beantwoorden waarmee jij bij je werk mee te maken krijgt. Advies en begeleiding, opleidingen, publicaties en onderzoeks- en innovatieprojecten zijn daarbij onze focus.

Nood aan technisch advies?

Bel ons op **02 716 42 11** of
contacteer ons via [onze website](#).

